

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2026

УДК 614.8; 614.84; 614.83; 623.26; 504.05; 504.06; 351.861; 623.45

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗ України, 2026. 611 с. Матеріали опубліковано українською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України. Розглянуто аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

У публікаціях висвітлено широкий спектр актуальних питань, що стосуються сучасних стратегій профілактики надзвичайних ситуацій, інноваційних методів гасіння пожеж та оптимізації управління оперативно-рятувальними підрозділами. Значну увагу приділено розробленню та впровадженню безпілотних систем, робототехніки, автоматичних систем безпеки, а також питанням радіаційного, хімічного захисту та протимінної діяльності. Автори аналізують екологічні аспекти техногенної безпеки, психологічні особливості роботи в екстремальних умовах та сучасні підходи до публічного управління у сфері цивільного захисту.

Матеріали призначені для інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічного складу, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

*Рекомендовано до друку засіданням
науково-інноваційного центру
Національного університету цивільного захисту України
(протокол № 30 від 30 березня 2026 року)*

*Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому
доступі комісією з питань роботи із службовою інформацією
у Національному університеті цивільного захисту України
(протокол № 3 від 18 березня 2026 року)*

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:
ТОЛОК
Ігор

ректор Національного університету цивільного захисту України, кандидат педагогічних наук, доцент, лауреат Державної премії України в галузі освіти, Заслужений працівник освіти України, генерал-майор

Заступник голови:
РИБКА
Євгеній

проректор з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, доктор технічних наук, професор, полковник служби цивільного захисту

**Члени
орґкомітету:**
БЛИК
Сергій

завідувач кафедри металевих і дерев'яних конструкцій Київського національного університету будівництва і архітектури, доктор технічних наук, професор

БОГУРСЬКИЙ
Юрій

начальник Управління освіти, науки та спорту Державної служби України з надзвичайних ситуацій, полковник служби цивільного захисту

ГОЛОДНОВ
Олександр

професор кафедри комп'ютерних технологій будівництва Державного університету «Київський авіаційний інститут», доктор технічних наук, професор

ГРЕЦЬКИЙ
Денис

декан факультету технологій, будівництва та раціонального природокористування Черкаського державного технологічного університету, кандидат технічних наук, доцент

ДЖУЛАЙ
Олександр

перший проректор з навчальної роботи Національного університету цивільного захисту України, кандидат технічних наук, доцент, полковник служби цивільного захисту

КОЛЄНОВ
Олександр

начальник навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил Національного університету цивільного захисту України, кандидат наук з державного управління, доцент, полковник служби цивільного захисту

КЕРДИВАР
Валентин

начальник навчально-наукової лабораторії екстремальної та кризової психології навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил Національного університету цивільного захисту України, доктор філософії (PhD), майор служби цивільного захисту

КОРНІЄНКО
Максим
МЕЛЬНИК
Валентин

проректор Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції
начальник навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки, Національного університету цивільного захисту України, кандидат технічних наук, доцент, полковник служби цивільного захисту

ПЕТРУК
Василь

директор Інституту екологічної безпеки та моніторингу довкілля Вінницького національного технічного університету, доктор технічних наук, професор, Заслужений природоохоронець України

СИМАХОВА
Анастасія

голова Ради молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України, доктор економічних наук, професор

СУР'ЯНІНОВ Микола	завідувач кафедри будівельної механіки Одеської державної академії будівництва та архітектури, доктор технічних наук, професор
ТАРАСОВ Сергій	начальник навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки Національного університету цивільного захисту України, кандидат наук з державного управління, доцент, підполковник служби цивільного захисту
ЮРЧЕНКО Валентина	професор кафедри інженерної екології міст Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова, доктор технічних наук, професор
ЯВОРСЬКА Олена	директор навчально-наукового інституту природокористування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», доктор технічних наук, професор
CHEN Jenq-Renn	Doctor of Philosophy Professor National Kaohsiung University of Science and Technology (Taiwan)
REICH Wolfgang	Karl-Heinz Director of the Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence (Czech Republic)
ROTHBACHER Dieter	Managing Director CBRN Protection GmbH (Austria)
TEЛАК Oksana	University Professor, Head of the Department of State Sciences and Security, Faculty of Civil Safety, The Fire University, DSc, (Poland)
ZOLTÁN Rajnai	Dean of the Bánki Donát Faculty of Mechanical and Safety Engineering, Óbuda University, DSc, Professor (Hungary)

**Відповідальний
секретар:**

МЕЛЕЖИК Роман	науковий співробітник Національного університету цивільного захисту України, доктор філософії (PhD), підполковник служби цивільного захисту
------------------	---

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ

Кубрак М.М., здобувач вищої освіти, НУЦЗ України
НК – Іщенко І.І., викладач, НУЦЗ України

Наявність в Україні розвинутої промисловості, надвисока її концентрація в окремих регіонах, великі промислові комплекси, більшість з яких є об'єктами підвищеної небезпеки, концентрація на них агрегатів та установок великої та надвеликої потужності, розвинута мережа транспортних комунікацій, зокрема нафто-, газо- та продуктопроводів, велика кількість енергетичних об'єктів, використання у виробництві у значних кількостях небезпечних речовин (хімічні, вибухові, радіоактивні, біологічні тощо) в об'ємах, що перевищують встановлені норми, створюючи загрозу аварії та надзвичайних ситуацій.

Насправді усе це збільшує вірогідність виникнення техногенних надзвичайних ситуацій, які містять загрозу для людини, економіки і природного середовища. Людство відчуло і усвідомило техногенні небезпеки і загрози пізніше, ніж природні. Лише з розвитком техносфери в його життя вторглися техногенні лиха, джерелами яких є аварії та техногенні катастрофи.

Це твердження вірне: техногенні лиха, спричинені аваріями та катастрофами (транспортними, промисловими, вибухами, викидами небезпечних речовин, обвалами споруд, аваріями на мережах), стали частиною життя саме з розвитком технічної цивілізації, оскільки їх джерелами є порушення технологічних процесів та правил безпеки, яких раніше не існувало.

Ці лиха, на відміну від природних, виникають через діяльність людини, але можуть бути спровоковані й природними факторами, і становлять серйозну загрозу для людей та довкілля.

Так, опис вірно підсумовує фактори ризику в Україні: розвинена промисловість з високою концентрацією в певних регіонах, особливо небезпечні об'єкти з потужним обладнанням (хімічні, енергетичні, транспортні мережі з нафтогазопроводами), та значне використання небезпечних речовин дійсно підвищують вірогідність техногенних аварій, створюючи загрози для людей, довкілля та економіки. Це створює підвищені ризики техногенних катастроф та необхідність посиленої системи управління надзвичайними ситуаціями в державі, зокрема в промислових центрах, що вимагає ефективних заходів превенції та ліквідації наслідків.

На сьогодні в кожній країні йде формування єдиної законодавчої та нормативно-правової бази у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, а також небезпек, що виникають при веденні військових дій або внаслідок цих дій, в якій чітко простежуються основні напрями державної політики у цій галузі.

Дяків М.П., Касярум С.О. Математичне моделювання надзвичайних ситуацій як інструмент цивільного захисту населення.....	440
Сгорченкова Т.Д., Цимбал Б.М. Вплив бойового стресу на дотримання вимог охорони праці особовим складом.....	441
Жданова А.Ю., Белоконь К.В. Медико-біологічні наслідки впливу викидів металургійних підприємств на організм людини.....	442
Клименко М.Б., Вісин О.О. Суб'єктивні методи оцінювання втоми водіїв як інструмент профілактики професійних ризиків у логістиці.....	443
Книрик В.В., Белоконь К.В. Токсикологічна характеристика газових викидів ливарного виробництва та оцінка засобів захисту.....	444
Коваленко О.С., Кондратенко О.М. Аналіз забруднення довкілля від виробництва лакофарбових матеріалів.....	445
Kovtun D., Jinadu A., Koloskov V. Theoretical aspects of the impact of magnetic activation of ion exchange processes.....	446
Кононенко А.П. Важливість використання засобів індивідуального захисту. інноваційні технології в ЗІЗ.....	447
Корсун Д.В., Касярум С.О. Застосування факторного аналізу та методів математичної статистики в оцінюванні техногенних ризиків.....	448
Кубрак М.М., Іщенко І.І. Актуальність техногенної безпеки.....	449
Кубрак М.М., Іщенко І.І. Проблематика видобування кам'яних будівельних матеріалів.....	450
Кузьменко О.В., Цимбал Б.М. Психологічна складова ризик-орієнтованого підходу до охорони праці в ДСНС.....	451
Лагута С.О., Григоренко К.В. Інформаційно-аналітичні підходи до управління силами цивільного захисту.....	452
Лісов А.К. Актуальність розроблення інтегрованої системи безпеки праці та цивільного захисту в закладах соціального обслуговування в умовах воєнного стану.....	453
Лотушко Ю.О., Ференц Н.О. Техногенно-екологічні аспекти процесу фарбування методом пневматичного розпилення.....	454
Луцик В.В., Цимбал Б.М. Особливості забезпечення безпечних умов праці в органах та підрозділах ДСНС України.....	455
Маркова А.В., Крамчанінов Р.А., Мацак А.О. Підвищення безпеки праці за рахунок використання аварійних джерел електропостачання на виробничих підприємствах.....	456
Михаленко Є.К., Костенко Т.В. Оцінка зон ураження на території нафтобази внаслідок обстрілу.....	457
Молодик Д.І., Савельєв Д.В. Підвищення ефективності знепилювання при проведенні вибухових робіт в гірничих виробках.....	458
Ольшанська С.І., Белоконь К.В. Ідентифікація джерел та циклів утворення забруднень у ливарних цехах.....	459